

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Ajnenkiel, Juliusz Bardach, Jan Baszkiewicz, Stanisław Grodziski, Hubert Izdebski, Bogdan Lesiński, Jan Malarczyk, Henryk Olszewski (redaktor), Kazimierz Orzechowski, Zygfryd Rymaszewski, Stanisław Salmonowicz, Janusz Sondel, Michał Pietrzak, Katarzyna Sójka-Zielińska, Wacław Uruszcak, Jan Wąsicki

Sekretarz redakcji: Krzysztof Krasowski

Adres redakcji:

ul. Św. Marcin 90, Collegium Iuridicum, pok. 102, 61-809 Poznań

Printed in Poland

ISSN 0070-2471

Przedsiębiorstwo Wydawnicze Ars boni et aequi

**POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII
UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI**

**CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE**

**TOM XLVI — ZESZYTY 1–2
za rok 1994**

POZNAŃ 1995

Przedsiębiorstwo Wydawnicze Ars boni et aequi

SPIS TREŚCI — TABLE DES MATIÈRES

Tom XLVI — Zeszyty 1–2

I. ROZPRAWY — ARTICLES

Juliusz Bardach, Wacław Szubert o historii prawa i myśli społecznej	9
L'histoire du droit de la pensée sociale dans l'oeuvre de Wacław Szubert	17
Stanisław Grodziski, O zadaniach i obowiązkach historii państwa i prawa polskiego — wczoraj i dziś	19
Les tâches et les devoirs de l'histoire de l'état et du droit polonais — hier et aujourd'hui	28

* * *

Ludwik Sobolewski, Wpływ artykułów mielnickich z 1501 r. na rozwój prawa polskiego w XVI w.	31
L'influence des articles de Mielnik de 1501 a. sur le developpement du droit polonais au XVI sc.	58

II. PRACE DROBNE I MATERIAŁY — MISCELLES

Józef Matuszewski, <i>Decima lignorum</i> — Jagiellovy VAT	59
Wojciech Krawczuk, Listy sejmikowe w świetle <i>Instructuarium</i> kancelarii koronnej . .	63
Anna Rosner, Stare i nowe w organizacji i działalności sądów pokoju w Księstwie Warszawskim	69
Andrzej Wrzyszczy, Prace nad powołaniem gubernialnych urzędów administracyjnych w guberni chełmskiej w latach 1913–1914	77

III. ARTYKUŁY RECENZYJNE — ARTICLES CRITIQUES

Danuta Janicka — Józef Matuszewski, Nowe wydanie prawa chełmińskiego. Dwugłos w związku z publikacją Zygryda Rymaszewskiego, <i>Nieznany spis prawa chełmińskiego z przełomu XIV–XV w.</i> , (1993)	89
Maciej Matwijów, Szlachta wobec kryzysu politycznego lat 1667–1668. Uwagi w związku z książką Witolda Kłaczewskiego, <i>Abdykacja Jana Kazimierza. Społeczeństwo szlacheckie wobec kryzysu politycznego lat 1667–1668</i> , (1993)	101
Stanisław Salmonowicz, O niegodziwości procesów o czary. W związku z wydawnic- twem: <i>Vom Unfug des Hexen-Prozesses</i> . Hrsg. von H. Lehmann und O. Ulbricht, (1992)	115

VI

IV. RECENZJE — *COMPTES RENDUS*

Andrzej Sokala, <i>Lenocinium</i> w prawie rzymskim, 1992 (Jakub Urbanik)	121
Z dziejów państwa i prawa polskiego, I, red. J.S. Matuszewski, 1993 (Wacław Uruszczak)	123
Edwin Rozenkranz, Gdańska archeologia prawna, 1993 (Tadeusz Maciejewski)	126
Przestępczość w Poznaniu, „Kronika Miasta Poznania”, R. LXI, 1993, nr 1–2 (Maciej Tarnawski)	128
Hans K. Schulze, Grundstrukturen der Verfassung im Mittelalter, Bde 1–2, 1992 (Stanisław Russocki)	130
Matthias Weber, Das Verhältnis Schlesiens zum Alten Reich in der frühen Neuzeit, 1992 (Marian Ptak)	131
Hanna Zaremska, Banici w średniowiecznej Europie, 1993 (Jacek Wiewiorowski) . . .	135
Rafał Róg, Polscy królobójcy, 1993 (Juliusz Leszczyński)	137
Kaiserin Theophanu — Prinzessin aus der Fremde — des Westreichs grosse Kaiserin. Praca zbiorowa pod red. G. Wolfa, 1991 (Irena Malinowska-Kwiatkowska)	140
Mit den Waffen der Justiz. Zur Kriminalitätsgeschichte des Spätmittelalter und der frühen Neuzeit. Hrsg. von A. Blauert und G. Schwerhof, 1993 (Marian Ptak)	141
Alfred Soman, Sorcellerie et Justice Criminelle: le Parlement de Paris (16 ^e –18 ^e siècles), 1992 (Stanisław Salmonowicz)	144
Rainer Christoph Schwinges, Rektorwahlen. Ein Beitrag zur Verfassungs-, Sozial- und Universitätsgeschichte des alten Reiches im 15. Jahrhundert, 1992 (Dorota Żołądz)	144
Akta Stanów Prus Królewskich. T. VIII (1520–1526). Wyd. M. Biskup i I. Janosz-Biskupowa, 1993 (Henryk Olszewski)	146
Joachim Bahlcke, Regionalismus und Staatsintegration im Widerstreit. Die Länder der Böhmisches Krone im ersten Jahrhundert der Habsburgerherrschaft 1526–1619, 1994 (Kazimierz Orzechowski)	149
Das Herzogtum Kurland 1561–1795. Verfassung, Wirtschaft, Gesellschaft. Hrsg. von E. Oberländer und I. Misans, 1993 (Henryk Olszewski)	150
Bernard Durand, Arbitraire du juge et consuetudo delinquendi. La doctrine pénale en Europe du XVI ^e au XVIII ^e siècles, 1993 (Stanisław Salmonowicz)	152
Andrzej Gaca, Kodeks duński króla Chrystiana V z roku 1683, 1992 (Tadeusz Maciejewski)	154
Janusz Tazbir, Okrucieństwo w nowożytnej Europie, 1993 (Maciej Tarnawski)	156
Roman Rosdolsky, Untertan und Staat in Galizien. Die Reformen unter Maria Theresia und Joseph II. Hrsg. von R. Melville, 1992 (Stanisław Grodziski)	159
Witold Wołodkiewicz, Prawoznawstwo w poglądach i ujęciu encyklopedystów, 1990 (Jan Kodrębski)	162
La Vendée dans l'histoire. Actes du Colloque, 1994 (Stanisław Salmonowicz)	165
Martin Avenarius, Savignys Lehre vom intertemporalen Privatrecht, 1993 (Wojciech Dajczak)	167
Artur Korobowicz, Wojciech Witkowski, Ustrój i prawo na ziemiach polskich. Od rozbiorów do odzyskania niepodległości, 1994 (Anna Rosner)	170
Stanisław Grodziski, Sejm krajowy galicyjski 1861–1914, 1993 (Waldemar Łazuga)	172
Jean Baudouin, La philosophie politique de Karl Popper, 1994 (Maria Zmierzak)	175

V. IN MEMORIAM

Cezary Kunderewicz 1912–1990 (Jan Kodrębski)	179
Edwin Rozenkranz 1925–1992 (Tadeusz Maciejewski)	189
Henryk Kupiszewski 1927–1994 (Maria Zabłocka)	193
Zbigniew Zdrójkowski 1915–1995 (Stanisław Salmonowicz)	199

VII

VI. KRONIKA — *CHRONIQUE*

Prawo rzymskie i Europa — perspektywa polska. Konferencja naukowa w Zajączkowie (Franciszek Longchamps de Bérrier)	203
Kara śmierci w starożytnym państwie rzymskim. Konferencja naukowa w Lublinie (Elżbieta Żak)	204
Czterdziestolecie pracy naukowej profesora Stanisława Grodzkiego (Irena Dwornicka)	205
Kościuszkowski als Gegenstand der historischen Forschung. Eine wissenschaftliche Tagung in Solothurn und auf dem Schloß Waldeck (Heiko Haumann, Thomas Held, Katarzyna Schott)	207
Cesare Beccaria — reformator prawa karnego i jego epoka. Konferencja naukowa w Toruniu (Monika Rzewuska)	210
Ustrój polityczny Polski i Niemiec (1918–1945). Konferencja naukowa we Wrocławiu (Marek Maciejewski)	210
Historia administracji i prawo administracyjne wczoraj i dziś. Spotkanie historyków prawa w Rennes (Maria Zmierzak)	212
Problemy badawcze sejmików Korony i Wielkiego Księstwa Litewskiego. Konferencja Zespołu Historii Parlamentaryzmu do 1914 r. (Anna Rosner)	213
Obrony prac doktorskich (Józef Koredczuk — Elżbieta Żak)	215

VII. BIBLIOGRAFIA — *BIBLIOGRAPHIE*

Materiały do polskiej bibliografii historycznoprawnej za rok 1992. Pod red. M. Zabłockiej. Materiały zebrali: M. Paszkowska i M. Zabłocka	217
---	-----

WSPÓŁPRACOWNICY TOMU XLVI

Juliusz Bardach (Warszawa)
Wojciech Dajczak (Toruń)
Irena Dwornicka (Kraków)
Stanisław Grodziski (Kraków)
Heiko Haumann (Bazylea)
Thomas Held (Bazylea)
Danuta Janicka (Toruń)
Jan Kodrębski (Łódź)
Józef Koredczuk (Wrocław)
Wojciech Krawczuk (Kraków)
Juliusz Leszczyński (Łódź)
Franciszek Longchamps de Bérier (Warszawa)
Waldemar Łazuga (Poznań)
Marek Maciejewski (Wrocław)
Tadeusz Maciejewski (Gdańsk)
Irena Malinowska-Kwiatkowska (Kraków)
Maciej Matwijów (Wrocław)
Józef Matuszewski (Łódź)
Henryk Olszewski (Poznań)
Kazimierz Orzechowski (Wrocław)
Marzenna Paszkowska (Warszawa)
Marian Ptak (Szczecin)
Anna Rosner (Warszawa)
Stańisław Russocki (Warszawa)
Monika Rzewuska (Toruń)
Stanisław Salmonowicz (Toruń)
Katarzyna Schott (Bazylea)
Ludwik Sobolewski (Kraków)
Maciej Tarnawski (Poznań)
Jakub Urbanik (Warszawa)
Wacław Uruszczak (Kraków)
Jacek Wiewiorowski (Poznań)
Andrzej Wrzyszc (Lublin)
Maria Zabłocka (Warszawa)
Maria Zmierzak (Poznań)
Elżbieta Żak (Lublin)
Dorota Żołądz (Poznań)